

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

3229
1412 2006

Biroul permanent al Senatului
Bp 628 12812.2006

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind completarea și modificarea alineatului 1 al articolului 269 din Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii*, inițiată de domnul deputat Sorin Marian Paveliu din Grupul parlamentar al PNL (Bp. 628/2006).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune modificarea alin. (1) al art. 269 din Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii, în sensul extinderii răspunderii angajatorilor și pentru prejudiciile nepatrimoniale (morale) pe care angajatul le-ar putea suferi din culpa angajatorului în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în legătură cu serviciul.

II. Propuneri și observații

1. Art. 269 din Codul muncii este plasat în cadrul *Titlului XI – Capitolul III „Răspunderea patrimonială”*. După cum s-a arătat în literatura de specialitate, răspunderea patrimonială a angajatorului reglementată de actualul Cod al muncii constituie, ca natură juridică, o varietate a răspunderii civile contractuale, având anumite particularități determinate de specificul raporturilor juridice de muncă.

De lege lata, răspunderea prevăzută de art. 269 alin. (1) din Codul muncii vizează numai *daunele materiale*, norma referindu-se *in terminis* exclusiv la răspunderea pentru „*prejudiciul material*”. Astfel, în concepția Legii nr. 53/2003, dacă părțile nu au convenit astfel, salariatul nu poate pretinde despăgubiri pentru daunele morale suferite, fiind de principiu că, de regulă, asemenea daune se cuvin doar în cadrul răspunderii civile delictuale.

Este admisibilă însă inserarea în contractul colectiv și/sau individual de muncă a unei clauze referitoare la răspunderea angajatorului și pentru prejudiciul nepatrimonial suferit de salariat, situație în care acordarea de despăgubiri pentru daunele morale este legală și indiscutabilă.

Precizăm că art. 269 din Codul muncii a făcut obiectul controlului de constituționalitate, în motivarea excepției autorul susținând că această dispoziție este neconstituțională întrucât nu se prevede obligația angajatorului de a repara și daunele morale cauzate angajatului prin nerespectarea dreptului la demnitate în muncă.

Prin Decizia nr. 379/2004, Curtea a respins ca inadmisibilă excepția, în temeiul art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, statuând că, în realitate, critica vizează o omisiune a normei legale în cauză, iar nu un viciu de neconstituționalitate a acesteia, aspect care excede controlului Curții, fiind de competența exclusivă a legiuitorului.

2. Considerăm că nu este întru-totul exactă afirmația din *Expunerea de motive* în sensul că „*jurisprudența acumulată începând cu 1990 denotă atitudinea judecătorilor care preferă să respingă acele capete de cerere care vizează solicitarea de daune morale cu privire la conflictele de muncă (...) în absența unei reglementări fără urmă de îndoială asupra temeiului legal al acestor solicitări*”.

Astfel, există o serie de hotărâri ale instanțelor judecătorești prin care s-au admis cererile salariaților de acordare a daunelor morale pentru prejudiciul nepatrimonial suferit din culpa angajatorului, chiar și sub imperiul Codului muncii anterior – Legea nr. 10/1972.

În situația în care asemenea capete de cerere au fost respinse, instanțele nu au exclus *de plano* posibilitatea acordării daunelor morale, ci soluția pronunțată s-a datorat împrejurării că din probatoriul administrat nu rezultau *existența prejudiciului moral, întinderea sa și gravitatea măsurii abuzive*.

În acest context, se impune a fi amintită și speța Carrio soluționată de Tribunalul administrativ al Organizației Internaționale a Muncii. Pe baza probatoriului administrat în cauză, tribunalul a apreciat că decizia de concediere a fost motivată de ostilitate și rea-voință, fiind luată pentru un motiv abuziv, ceea ce a fost de natură să afecteze demnitatea și reputația angajatului. În consecință, a obligat angajatorul la plata unei sume de bani cu titlu de reparații.

3. În concluzie, considerăm că în contextul legislativ actual este posibilă stabilirea răspunderii angajatului și pentru prejudiciul nepatrimonial pe care angajatul l-ar putea suferi din culpa angajatorului în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în legătură cu serviciul, neputându-se exclude, *de plano*, acest tip de răspundere.

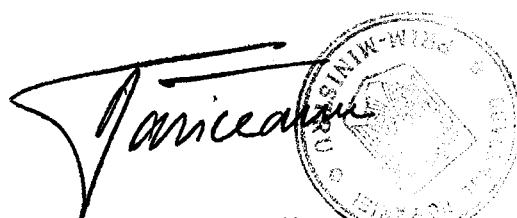
Reprezentând însă o opțiune legitimă a legiuitorului, în opinia noastră nimic nu împiedică – astfel cum s-a propus de altfel și în literatura de specialitate încă din 2002 – să se prevadă *in terminis* în Codul muncii admisibilitatea, în anumite condiții, a acordării de despăgubiri și pentru daunele morale, în contextul răspunderii patrimoniale a părților pentru neexecutarea ori executarea necorespunzătoare a contractului individual de muncă.

4. Precizăm că, deși în *Expunerea de motive* se face afirmația că prin Legea nr. 188/1999 s-a prevăzut „*punctual* posibilitatea acordării daunelor morale în cadrul conflictelor de muncă”, art. 41 din acest act normativ face referire, *in terminis*, la prejudiciul material, în vreme ce art. 89 alin. (1) din aceeași lege prevede posibilitatea acordării unei „*despăgubiri egale cu salariile indexate, majorate și recalulate, și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat funcționarul public*”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Călin POPESCU - TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului